

Resultaten van het project Groen in de wijk

Wensen en behoeftes van bewoners

Uitgevoerd door de GGD'en en gemeenten
Amsterdam, Arnhem en Rotterdam

Buurtgroen algemeen

Met de juiste aanpak biedt een aantrekkelijke groene omgeving de kans om gezondheidsverschillen tussen hoge en lage SES buurten te verkleinen. Verschillende studies laten zien dat kwetsbare groepen het meest profiteren van een (aantrekkelijke) groene omgeving. We onderzochten daarom met vragenlijsten en focusgroepen wat de wensen en behoeftes van bewoners zijn ten aanzien van groene plekken in de wijk, zodat ze zo optimaal mogelijk worden gebruikt en zo kunnen bijdragen aan de gezondheid van de buurtbewoners. Deze voorkeuren werden vergeleken met hoe professionals aankijken tegen groen in de wijk.

In het algemeen wordt groen in de buurt erg gewaardeerd door bewoners. Kwetsbare bewoners zijn vaak meer aangewezen op het groen dicht bij de woning, dan bewoners met een hoge sociaal economische status. Daarom is het belangrijk dat er juist in buurten met een lage sociaal economische status voldoende en kwalitatief hoogwaardig groen is.

Uit ons onderzoek blijkt dat zowel bewoners als professionals veel verschillende kenmerken van groen belangrijk vinden. Beide groepen willen het groen voor verschillende soorten activiteiten gebruiken.

Uit de gesprekken met bewoners blijkt dat mensen heel goed weten wat ze willen. Veel wensen zijn locatie specifiek. Een recept voor dé gezonde inrichting van groene plekken in de buurt is daarom niet te geven.

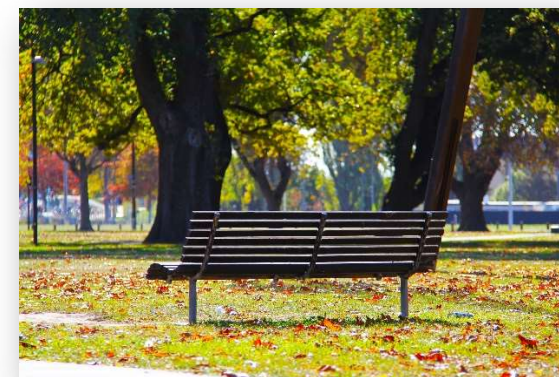

Kwaliteit van het groen

Hoe zorgen we dat het groen in de wijk goed gebruikt wordt en aantrekkelijk is? Bij de prioritering van de groen-wensen van bewoners en professionals vallen enkele verschillen op. Met name in de lage SES-wijken vindt men het belangrijk dat het groen schoon, opgeruimd en veilig moet zijn.

Dit zijn randvoorwaarden voor bewoners om het groen te gebruiken. Zwerfafval en hondenpoep waren de belangrijkste belemmerende factoren. Als bij de inrichting en het onderhoud aan deze voorwaarden voorbij wordt gegaan, zal het groen niet gebruikt worden en niet het gewenste effect hebben op de gezondheid van de buurtbewoners.

De kwaliteit en specifieke kenmerken van een groene plek bleken belangrijker voor bewoners dan de oppervlakte van het groen. Objectieve maten zoals het aantal vierkant meters groen in een wijk zeggen weinig over de kwaliteit van het groen.

Ontstressen belangrijker dan bewegen

Rust vinden en ontstressen waren de belangrijkste activiteiten waar bewoners het groen voor willen gebruiken. Sociale activiteiten zijn belangrijk volgens zowel bewoners als professionals.

Fysieke activiteiten, zoals wandelen, werden door bewoners belangrijk gevonden, maar scoorden minder hoog dan activiteiten gerelateerd aan het gebruik van groen voor mentaal welbevinden. Een aanbeveling voor gemeenten die volgt uit ons onderzoek is daarom om te zorgen dat er altijd een plek is die uitnodigt om te ontspannen. Bij groen dat uitnodigend is voor rust en ontspanning kan gedacht worden aan: esthetisch aangenaam groen, kleiner oppervlak en de aanwezigheid van bankjes. Geveltuinen, fruitbomen in een groenstrook, klimplanten en ook grasveldjes met bloemenstroken kunnen leiden tot grote waardering. Dit zijn relatieve simpele oplossingen, die het groen aantrekkelijker kunnen maken.

Participatie van burgers

In het onderzoek waardeerden bewoners en professionals kenmerken en gebruik van groen niet hetzelfde. Er werden andere nadrukken gelegd. Mede daarom is het

belangrijk om bewoners sterk te betrekken bij inrichting van groen. In elke wijk zijn bewoners die ideeën hebben over inrichting van het groen. Traditioneel wordt in veel wijken bij herinrichting van het groen een informatieavond georganiseerd. Een veel gehoord geluid was dat men meer betrokken zou willen worden al bij vroegere fasen van de inrichting en dat er dan ook echt wat gebeurt met de input.

Een aanbeveling voor gemeenten is om tijdig in gesprek te gaan met verschillende groepen buurtbewoners met verschillende belangen over herinrichting van groen. Bespreek ook de optie voor gezamenlijk onderhoud. Een derde deel van de bewoners gaf aan dat zij wel een of enkele keren per jaar zouden willen bijdragen aan onderhoud van het groen. Een voorwaarde is dat de coördinatie bij de gemeente ligt. Drempels die de gemeente kan wegnemen, zijn het

beschikbaar stellen van materiaal, een plek om materiaal op te slaan en zorg te dragen voor afvoer van plantenresten en onkruid.

Door bewoners te laten participeren in onderhoud van het groen, wordt kwalitatief beter groen mogelijk en het vergroot de betrokkenheid. Deze keuze kan worden voorgelegd aan buurtbewoners. Kwalitatief beter groen draagt bij aan meer gebruik van het groen, wat een positief effect zal hebben op de gezondheid.

Uit ons onderzoek bleek dat de verschillen in wensen voor het groen groter waren tussen hoge en lage SES op wijkniveau dan tussen individuele deelnemers met een verschillend opleidingsniveau. Een voorzichtige conclusie zou kunnen zijn dat de wensen voor het groen meer gestuurd worden door de plek waar iemand woont, dan de individuele omstandigheden van de wijkbewoners. Bij participatie over groenontwikkelingen is het goed om dit in gedachten te houden.

Informatie: <https://www.groeneleefomgeving.nl>

Dit project 531001304 werd mogelijk gemaakt door:

Project gefinancierd door ZonMw in het Preventie 5 deelprogramma 2 – Wonen en leven in een gezonde wijk en omgeving